

Sygn. akt I ACz 373/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Żelazowski (spr.)
Sędziowie:	SA Edyta Buczkowska - Żuk SA Marta Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko: (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Koszalinie

z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. VI GNc 6/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

SSA M. Sawicka SSA T. Żelazowski SSA E. Buczkowska - Żuk

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 12 kwietnia 2016 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Koszalinie zwrócił pozew wobec braku właściwej opłaty.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że Powód - (...) we W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego (...) sp. z o.o. w K. kwotę 295.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od daty wniesienia pozwu. Z uzasadnienia pozwu wynika, że pozwana spółka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarła umowę kredytową z (...) SA. Kredytobiorca nie wywiązał się z umowy w związku z czym kredytodawca wezwał go do natychmiastowej spłaty całości zadłużenia wraz odsetkami jednakże bezskutecznie. W dniu 22 grudnia 2014 r. powód zawarł z (...) S.A. umowę przelewu wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu a stanowiącej poprzednio wierzytelność (...) SA z umowy kredytowej zawartej z pozwaną w sporze spółką. Jako dowód istnienia dochodzonej wierzytelności oprócz umowy przelewu powód przedstawił wyciąg z ksiąg rachunkowych Funduszu i ewidencji analitycznej z 18 lutego 2016 r, oraz płytę CD zawierającą dane pozwalające na identyfikację wierzytelności. Wedle powoda należna opłata od pozwu winna wynosić 1.000 zł, zgodnie z treścią art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

wedle którego - w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu, nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 1.000 zł.

Wedle Sądu Okręgowego stanowisko powoda jest nieuzasadnione. Jak wynika z przytoczonego wyżej przepisu treścią art.13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych postulowana opłata dotyczy roszczeń wynikających z czynności bankowych. Przepis art. 5 Prawa Bankowego wskazuje katalog czynności, które mogą być uznane za bankowe, określając tym samym podstawowy przedmiot działania banków, w tym m.in. udzielanie kredytów. Czynnościami bankowymi są również inne czynności, o ile są one wykonywane przez banki, np. udzielanie pożyczek pieniężnych. Katalog zawarty w art. 5 Prawa Bankowego nie obejmuje wszystkich czynności bankowych znanych prawu polskiemu. Nie jest więc zupełny. Omawiany art. 5 Pr. Bankowego nie wymienia jako czynności bankowej ani sensu stricto ani sensu largo, przelewu wierzytelności (art. 509 k.c.) tak więc wywodzone z umowy przelewu wierzytelności z 25 czerwca 2013 r. roszczenie jako nie pochodzące bezpośrednio z czynności bankowej w rozumieniu art. 5 Pr. Bankowego nie podlega uregulowaniu art. 13 ust. 1a ustawy k.s.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła strona powodowa, która zarzuciła temu rozstrzygnięciu naruszenie przepisu art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie, a tym samym błędne ustalenie, że złożony przez stronę powodową pozew nie został prawidłowo opłacony i dokonanie zwrotu pozwu.

W oparciu o powyższe wniosła o uchylenie zarządzenia o zwrocie pozwu, zasądzenie na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, a także domagała się zwrotu opłaty sądowej od zażalenia.

W uzasadnieniu wskazała, że strona powodowa dochodzi w niniejszym postępowaniu wierzytelności z tytułu umowy o kredyt. Umowa kredytu została wskazana w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy prawo bankowe. Niezależnie od tego w art. 5 ust. 2 pkt 5 powyższego przepisu wskazano, że czynnością bankową jest również zbywanie wierzytelności jeśli stroną umowy jest bank. Tym samym oba rodzaje czynności zawierają się w katalogu czynności bankowych o których mowa w art. 13 ust. 1a kscu. Językowa wykładnia przepisu art. 5 ust. 2 pkt 5 ustawy prawo bankowe pozwala przyjąć, że roszczenia z tytułu czynności bankowych mogą być dochodzone przez aktualnego wierzyciela pod warunkiem że jedną ze stron umowy o nabycie lub zbycie wierzytelności był Bank, co w niniejszej sprawie miało miejsce. Wierzytelność z tytułu kredytu (o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy prawo bankowe), objęta powództwem zarejestrowanym pod sygnaturą akt VI GNC 6/16 była przedmiotem przelewu (o którym mowa w art. 5 ust 2 pkt 5 ustawy prawo bankowe), pomiędzy (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., a stroną powodową. Powództwo o zapłatę zostało jednocześnie wytoczone w okresie obowiązywania znowelizowanych przepisów dotyczących opłat od pozwów z tytułu tych czynności. Zdaniem strony powodowej brak jest przeszkód, które uniemożliwiałyby nabywcy wierzytelności zbywanej przez bank skorzystanie z dyspozycji art. 13 ust. 1a kscu w celu dochodzenia przysługującej jej wierzytelności.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne na jakie powołał się Sąd Okręgowy jak i ocenę prawną, zaprezentowaną przez ten Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia.

Niezbędnym w niniejszej sprawie było ustalenie, czy roszczenie powoda wynikało z umowy kredytu, jaką (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarł z pozwaną, a więc czy dotyczyło czynności bankowej, czy też podstawą dochodzonego w tej sprawie roszczenia była wierzytelność powoda wobec pozwanej powstała na skutek zawarcia umowy przelewu wierzytelności przysługującej bankowi. Od tej oceny zależała wysokość opłaty, jaką powód zobowiązany był wnieść tytułem opłaty od pozwu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w prawie bankowym nie zdefiniowano samego pojęcia „czynności bankowej”. Niewątpliwie jednak pomocna w tym zakresie jest treść art. 5 ustawy Prawo bankowe zawierająca katalog

czynności bankowych, a więc pozwalająca na zdekodowanie tego pojęcia. W bogatym piśmiennictwie wskazuje się, że czynności te można podzielić na czynności bankowe sensu stricto oraz sensu largo. Czynności bankowe niewątpliwie stanowią określenie uprawnień i obowiązków banków i to w statucie danego banku znajduje się określenie czynności, do jakich wykonywania bank jest upoważniony. Bez wątplenia przyjąć należy, iż jedną z czynności bankowych jest udzielanie kredytów. To właśnie w tej czynności powód dopatrywał się podstawy dochodzonego roszczenia. Wbrew jednak argumentacji powoda zawartej w zażaleniu na zarządzenie Sądu Okręgowego o zwrocie pozwu, brak jest podstaw do uznania, że podstawą jego roszczenia była czynność bankowa w postaci udzielenia kredytu. Co prawda źródłem roszczenia banku wobec pozwanej była czynność bankowa w postaci umowy kredytu, jednakże już roszczenie powoda nie wywodzi się z czynności bankowej, bowiem takiej strona powodowa z pozwaną nie dokonywała. Roszczenie powoda wobec pozwanej ma swoje źródło w umowie cesji wierzytelności banku.

Sąd Apelacyjny zauważa przy tym, że pomimo braku w prawie bankowym definicji „czynności bankowych”, z przepisów tej ustawy można wywodzić, że czynności określone w jej art. 5 ust. 1 zarezerwowane są jedynie dla banków. Zatem również i działalność związana z udzielaniem kredytów zastrzeżona jest wyłącznie dla banku albo ma charakter czynności bankowej, o ile jest wykonywana przez banki lub inne podmioty na podstawie prawem przewidzianego zlecenia banku. Czynności wskazane w omawianym przepisie wskazują na obszar działania, który jest charakterystyczny dla działalności prowadzonej przez banki. Zawarcie z bankiem umowy przelewu wierzytelności nie jest zakazane, a przeciwnie, jest czynnością dozwoloną, jednakże z tego faktu nie można wywodzić, że podstawą roszczenia powoda będzie również czynność bankowa. O ile nawet sama czynność cesji dla banku stanowi czynność bankową określoną w art. 5 ust. 2 pkt 5 Prawa bankowego, o tyle dla innego podmiotu już nie. Jeżeli nie jest ona dokonywana przez bank, a jedynie przez podmiot zajmujący się przejmowaniem wierzytelności bankowych, nie znajduje zastosowania regulacja wprowadzona art. 13 ust. 1a u.k.s.c.

Nadto wskazać należało również na ratio legis art. 13 ust. 1a u.k.s.c. Nowelizacja, która wprowadziła omawianą normę miała na celu uchylenie niektórych przepisów prawa bankowego, które dotyczyły bankowych tytułów egzekucyjnych (art. 96 – 98 prawa bankowego). Do czasu wprowadzenia nowelizacji banki miały ułatwioną możliwość dochodzenia swoich roszczeń za pomocą właśnie bankowych tytułów egzekucyjnych. Nie było konieczne dochodzenie roszczeń na drodze sądowej. Po wprowadzeniu nowelizacji w życie zabrakło uproszczonego trybu uzyskiwania tytułów wykonawczych przez banki. Wprowadzając wyjątek od zasady ustalania opłat sądowych, która została wyrażona w punkcie pierwszym art. 13 u.k.s.c., mianowicie, że opłata stosunkowa wynosi 5% , jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 zł, ustawodawca niewątpliwie miał na celu złagodzenie ciężaru fiskalnego dla banków, które do tej pory były uprzywilejowane w prowadzeniu egzekucji roszczeń im przysługujących. Nie ma racji skarżący, że przywilej ten powinien rozciągać się również na inne podmioty. Takie twierdzenia nie są niczym uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 13 ust. 1a u.k.s.c. tylko w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe, opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1.000 zł. Natomiast opłata od pozwu w tej sprawie została prawidłowo wyliczona przez Sąd pierwszej instancji na 14.750 zł (k. 83) Nieuiszczenie opłaty stosunkowej jest brakiem fiskalnym, o którym mowa w art. 130 § 1 k.p.c. W zależności od tego, czy strona jest reprezentowana w postępowaniu sądowym przez zawodowego pełnomocnika, odmienne są skutki procesowe związane z nieuiszczeniem takiej opłaty. Gdy strona jest reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, i wniosła nieopłacone albo nieopłacone w odpowiedniej wysokości pismo podlegające opłacie stosunkowej, wówczas przewodniczący zwraca pismo bez wzywania o uiszczenie opłaty. Zawodowy pełnomocnik powoda uiszczył jedynie kwotę 1.000 zł, a więc prawidłowo Sąd Okręgowy orzekł o zwrocie pozwu na podstawie art. 130² § 1 k.p.c.

Mając to na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.

SSA M. Sawicka SSA T. Żelazowski SSA E. Buczkowska - Żuk